

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVII. Quot Episcopi requirantur ad generale Concilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

HIS notatis, dico ad illa omnia loca, in illis disputatio-
nibus datum esse populo iudicium priuatum, nō publicum,
& hoc quia non poterat aliter fieri. Id quod ex illa epist. 32.
AMBROSII intelligi potest. Sic enim ait: *Veniant planè si
qui sunt, ad Ecclesiam, audiant cum populo, non ut quisquam
iudex resideat, sed vnusquisq; de suo affectu habeat examen,
& eligat quem sequatur.* Vbi vides negari, populo iudicium
publicum, tribui priuatum; cur autem tribueretur priuatū,
caussa erat, quia tunc Mediolani Imperator Arianis faue-
bat, nec poterat aliud obtineri. Hoc in genere ad illa omnia
loca dici potest. In particulari autem, ad illud de Nicæno
Concilio, sciendum est, Laicos non esse vocatos, nec inter-
fuisse actis Concilij, sed per se venisse, vt extra Concilium di-
sputarent cum Episcopis, quos audierant ex toto orbe eò
conuenisse. Vide Ruffinum lib. cap. 3.

CAPVT XVII.

Quot Episcopi requirantur ad generale Concilium.

RÆTER hæc argumenta hæreticorū, mouēt
Catholici vnum dubium de his, qui interesse de-
bent in Concilio; nam vel ad generale Conci-
lium faciendum requiruntur omnes Episcopi
totius orbis, vel aliqui tantū; si omnes, nullum fuit ergo
hactenus Concilium generale, neque etiam videtur dein-
ceps futurum; si aliqui tantū, qui nam illi sunt? non enim
videtur maior ratio de vno, quàm de alio.

RESPONDEO, non posse istam quæstionem solui melius,
quàm ex consuetudine Ecclesiæ, & ex iis Conciliis, quæ om-
nium consensu generalia fuerunt, qualia sunt quatuor pri-
ma. Ex consuetudine autem Ecclesiæ colligimus quatuor
conditiones, & sufficere, & requiri ad generale Concilium.
PRIMA est, vt euocatio sit generalis, ita vt innotescat omni-
bus maioribus Christianis prouinciis. Id enim constat sem-
per fuisse seruatum, adeò vt VII. Synodus act. 6. ideo iudica-
uerit Concilium Constantinopolitanum contra imagines,
non fuisse generale, quia nō exiit sonus eius in oēm terram.

SECUN-

SECUNDA, vt ex Episcopis nullus excludatur, vnde concilium
veniat, modò constet eum esse Episcopum, & non excom-
municatum.

TERTIA, vt adsint per se, vel per alios, quatuor præcipui
Patriarchæ, præter summum Pontificem; videlicet Constanti-
nopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, Hierosolymita-
nus, quia istis suberant omnes alij Episcopi. id patet tum
vfu, tum ex VII. Synodo, act. 6. vbi censetur, Constantino-
politano contra imagines, non fuisse generale Concilium
quia non habuit Patriarchas: & in VIII. Synodo, act. 9. reci-
pitur cum gaudio Vicarius Patriarchæ Alexandrini, tãquam
sine illo aliquid defuisset Synodi plenitudini. Porro hæc ter-
tia non omnino necessaria, sed tantùm ad bene esse iudica-
batur; nam Synodus tertia sine Patriarcha Antiocheno de-
nauit Nestorium Constantinopolitanum; & Synodus Chal-
cedonensis sine Patriarcha Alexandrino omnia ferè con-
cluserit; & nunc non sunt necessarij isti Patriarchæ, quia heretici
vel certè schismatici sunt.

QUARTA, vt saltem ex maiori parte Christianarum pro-
vinciarum aliqui adueniant, & si quidem Concilium fit in
Oriente, semper visum est sufficere, si ex prouinciis omnibus
Orientis Episcopi conueniant multi; ex toto autem Occi-
dente mittantur aliqui à summo Pontifice, qui suppleant
aliorum locum. Et è contrario, si celebretur in Occidente
conueniant ex omnibus prouinciis Occidentis multi; ex O-
riente autem pauci aliqui veniant nomine aliorum. Sic in
Concilio Nicæno I. ex Occidente solùm fuerunt duo Pres-
byteri missi ex Italia, vnus Episcopus ex Gallia, vnus ex His-
pania, vnus ex Africa. In Concilio II. & III. nulli fuerunt
ex Occidente, sed tamen Pontifices Damasus & Celestinus
Concilia illa confirmarunt, nomine suo, & aliorum Episco-
porum Occidentis, quos ipsi Romæ collegerant. In Conci-
lio IV. solùm fuerunt legati Leonis, & præterea misit ipse
consensum aliorum Episcoporum Hispaniæ, Galliæ, & Ita-
liæ, qui in suis prouinciis celebratis Conciliis ad Leonem
scripserant, se in omnibus sententiis eius sequi. Vide tomos
Conciliarum.

E contrario verò ad Concilia Occidentis, vt Lateranen-
se sub Innocentio III. Lugdunense sub Gregorio X. Vien-
nense

mensis sub Clemente V. ac nuper Tridentinum venerunt E-
piscopi frequentes ex toto Occidente, ex Oriente verò pauci
quidam duntaxat. Ex quo sequitur, posse interdum Conci-
lia nationalia esse multò maiora generalibus, quoad nume-
rum Episcoporum, & tamen minora quoad auctoritatem;
nam Concilium II. tantum habuit C. L. Episcopos ex va-
riis prouinciis & nationibus, & Concilium Carthagenen-
se nationale ex sola Africa, tempore beati Augustini, habuit
Episcopos C. XVII. vt refert Prosper in Chronico anni
CCCC. XX.

CAPVT XVIII.

*Episcopus in Conciliis non Consiliarios, sed
Iudices esse.*

SEQVITVR postrema quæstio de forma Conci-
liorum, quæ tamen bipartita erit. PRIMO nam-
que explicandum occurrit, an Concilia habeant
formam iudicij, an tantum inquisitionis. SECUN-
DO, hoc definito, quod habeant formam iudicij, quis debeat
esse ordo inter iudices; vt enim in corpore forma dicitur fi-
gura, siue ordo omnium membrorum suo loco positorum,
ita in cœtu hominum forma dicitur ordo quidam, quo præ-
est, qui debet præesse, subest, qui debet subesse.

Est ergo prima pars quæstionis; An Concilium sit verum
iudicium, & Episcopi veri iudices, ita vt standum sit eorum
sententiæ, quia ipsi sic statuerunt, quomodo statuit sententiæ
Prætoris in causis politicis: an verò tantum sit inquisitio
quædam, & tantum valeat decretum Concilij, quantum valet
eius ratio: quomodo loquimur de decisionibus Doctorum,
quas vel in scholis, vel in suis commentariis faciunt.

Heretici huius temporis in hoc ferè omnes conueniunt,
quod Concilium non sit, nisi inquisitio, & quod solus Chri-
stus, & verbum eius scriptum habeat suffragium decisium,
& ideo dicunt, non esse attendendum numerum suffragio-
rum, & sæpe magis sequendum vnum, qui pro se Scripturam
adferat, quàm totum reliquum Concilium. Et inde etiam
deducunt, licere vnicuique examinare decreta Concilij, & re-
cipere,